

GERECHTELIJK ONDERZOEK

ter plaatse van de misdaad.

(Bij de Plaaf.)

Dáár moet een zwart misdrijf gepleegd zijn. De directeur der fabriek is tegen den namiddag uitgegaan, om een vriend in het naburige Z. te bezoeken en, hoewel hij gezegd had, vóór het sluiten der fabriek weer te huis te zullen zijn, had men hem tevergeefs gewacht. Ook den volgenden morgen zag men hem niet weder en toen het avond zou worden, begon men zich ongerust te gevoelen. De weg tusschen de fabriek en het dorp, liep tusschen met dichte wouden bezette leisteenberggen en was, ofschoon niet onveilig, toch eenzaam. Er kon hem iets overkomen zijn. Een bode werd afgezonden naar Z., doch deze keerde weder met de weinig geruststellende mededeeling dat de directeur zijn vriend had bezocht, doch zich slechts een enkel uur bij dezen opgehouden had, aangezien hij, zoo had hij ook dezen medegedeeld, vóór het sluiten der fabriek weder tehuis wilde zijn. Men zocht overal langs den weg, doch geen spoor werd gevonden van den vermiste. Zoo werd het vermoeden gevestigd, dat er een misdrijf gepleegd was en men gaf zich tot den rechter.

Wie mocht de misdadiger zijn?

De eerste machinist had eenige weken geleden ontslag gekregen op de fabriek. Hij maakte zich herhaaldelijk aan dronkenschap schuldig en, na tallooze waarschuwingen, had de directeur, ten einde anderzoo te verzuimen voor de verzuimen van een beschonkene, den machinist bedreigd, hem onmiddellijk te zullen ontslaan, zoo deze zich nog eens aan misbruik van sterken drank schuldig maakte. De machinist had zich een korten tijd goed gehouden, doch op zekeren middag vond de directeur hem andermaal beschonken in de machinezaal. Hij liet hem verwijderen, zeide hem den volgenden morgen, dat hij tegen het einde van het kwartaal ontslag nemen moest, doch dat hij genoodzaakt zou zijn, hem op staanden voet heen te zenden, zoo de zaak zich vóór zijn vertrek herhaalde. De directeur had dus werkelijk alles gedaan, wat in zijne macht stond om den zwakkeling van een verloren toekomst en een gebroken leven te redden. De machinist, die nu begon in te zien, dat het den directeur ernst was, nam zich inderdaad voor, het ergste te voorkomen en meende, misschien niet ten onrechte, den inderdaad zacht gestemden directeur nog tot terugkomen op het besluit te zullen bewegen, indien deze zag, dat hij voorgoed met zijn misbruik gebroken had. En inderdaad, geruimen tijd hield hij zich goed, doch straks was de drankduivel hem andermaal te machtig en thans achtte de directeur, dat hij aan de fabriek, aan zichzelf en aan zijne ondergeschikten verschuldigd was, den man te verwijderen niet slechts, doch hem den volgenden morgen te doen weten, dat voortaan de fabriek voor hem gesloten zou zijn. Insteede van, toen de bedwelmeling van den drank van hem geweken was, zijne schuld en de billijkheid van het vonnis, over hem geveld, te erkennen, en nogmaals de barmhartigheid van zijn meerdere in te roepen, gevoelde hij zich verongelijkt, gaf aan zijne woede tegen den directeur meermalen in het openbaar lucht en zwoer hij, zich op dezen te zullen wreken. Tevergeefs zocht hij hier en daar plaatsing te bekomen en naarmate hij het hoofd stiet, groeide de dorst naar wraak in zijn hart tegen den man, dien hij, ongelukkig en dwaas genoeg, als de oorzaak van zijn ellende beschouwde. Nu en dan vertoonde hij zich in den omtrek der fabriek, deed onderzoek naar alles en liet zich onheilspellende uitdrukkingen tegen den directeur ontvallen. Ook op den dag, waarop het misdrijf gepleegd was, had men hem in den omtrek der fabriek zien zwerven, gewapend met een stok met zwaren knop, een zoogenaamden ploetendooder. Hij was echter nergens binnengegaan en had met niemand gesproken. Toch lag het voor de hand, dat terstond zware vermoedens op hem vielen, dat men eenig en alleen aan hem dacht, overal onderzocht naar zijn verblijf en hem straks geboeid binnen Z. bracht. Een voorloopig verhoor had plaats,

doch hij ontkende zelfs, den directeur ontmoet te hebben en wie zou kunnen bewijzen, dat hij inderdaad de schuldige was, temeer daar ondanks alle nasporingen in de streek en den hoogen prijs, die door den broeder des vermisten op eenige aanwijzing uitgelooft was, alle gegevens bleven ontbreken. Slechts ééne vraag van den rechter van instructie bracht den arrestant eenigszins van de wijs: waar was de stok gebleven, waarmede drie der getuigen hem in den omtrek gezien hadden. Na eenige aarzeling beweerde hij, dien in den trein te hebben laten liggen, toen hij zich twee dagen later naar P. begeven had. En hoe zou de rechter, ondanks de aarzeling, waarmede de arrestant deze bewering uitte, zich nu eenige zekerheid aangaande dien stok verschaffen?

De trouwe hond van den directeur had rust noch duur. Jankende en klagende liep hij rond en ternauwernood nam hij eenige spijs tot zich. Dit werd den broeder van den vermiste medegedeeld en het kwam hem zóó vreemd voor, dat hij besloot, in gezelschap van den hond een wandeling naar Z. te maken. Jankend en blaffend ging het dier voor hem uit, totdat hij op een plaats bij den ingang van het bosch bleef liggen en, onder teekenen van de hevigste aandoening, den grond met zijne pooten omwoelde. 't Was hem nu duidelijk: de hond had de plaats gevonden, waar zijn broeder moest gevallen zijn. Hij besloot echter niets te doen buiten het gerecht om. Vruchteloos trachtte hij het trouwe dier te bewegen, de plaats te verlaten. Ziende, dat zijne pogingen om den grond op te woelen, niets baatten, bleef de hond huilend en blaffend dáár liggen. De heer A. gaf zijn pogingen op, liet het dier, waar het was, en spoedde zich onmiddellijk naar Z. om van zijne bevinding mededeeling te doen.

Een treurige stoet volgde den weg langs het bosch. Vooraan ging de president van de rechtbank met den rechter van instructie. Daarop volgde de broeder des overledenen, vergezeld van een geneesheer. Eindelijk de gevangene, door een grenadier der marechaussée met geladen geweer vergezeld en de optocht werd gesloten door een tweetal mannen, die een baar droegen, waarop spaden medegevoerd werden. Weldra had men de plaats bereikt, waar de hond lag. Het dier werd andermaal onrustig, toen hij menschen zag komen. Het snuffelde langs den grond, krabde dien open met de pooten, jankte en blafte en legde zich eindelijk weer met gestrekte pooten neder. Men beproefde het te verjagen, doch huilend en grommend keerde het hier telkens weer, en niemand twijfelde er aan, men zou althans iets vreemds ontdekken. Ook de gevangene kon er niet meer aan twijfelen. Zijn laatste hoop was vergaan. Hij verbleekte en zijne tanden klapperden open, doch men was te zeer met den hond bezig om op hem acht te slaan en hij had juist den tijd, om zich te herstellen, eer de rechter van instructie den blik op hem richtte en hem stijf bleef aanstaren. Geen spier op zijn gelaat vertrok, geen zenuw trilde en met een uittartenden blik beantwoordde hij het onderzoek van den rechter.

Dáár vloog hem eensklaps een gedachte door het brein. Zijn stok! Hij wist zelf niet, waar die verdwenen was. Indien die eens . . . Zijn blik verduisterde, zijn hoofd zonk neer. De gravers verrichtten hun arbeid en de hond boog zich over den rand van den kuil, dien zij groeven. Nog weinige spitten en een lijk, in verregaanden staat van ontbinding, vertoonde zich. Maar nog was het kenbaar genoeg, om den broeder des overledenen te doen uitroepen:

„Dat is mijn broeder!" en „ginds ligt de stok van den moordenaar! Mijn broeder droeg nooit een stok!"

Die stok en die hond! Daarop had de misdadiger nu in het geheel niet gerekend en weer verbleekte hij en — hij kon zich niet staande houden — hij zonk neder als een verslagene op de baar, die zijn slachtoffer vervoeren zou, toen hij zag, dat men een met bloed bevelkten stok voor den dag haalde en de wonde ontdekte, bij de hersens aangebracht.

Lezer van „Timotheüs," wij hebben niet veel meer te zeggen. Gij hebt misschien allen een onbesproken leven en daar is, in elk geval, een wijde schrede, God zij dank! tusschen u en het leven van dien man op onze plaat. Bid God, dat één glas sterken drank die schrede niet aanvulle. „Wie meent te staan, zie toe, dat hij niet valle!" God zij ons aller ziel genadig! P. J. K.

